

Nr 56.

Av herr Nylander, om bibehållande av generalkonsulatet i Calcutta.

I en inom andra kammaren år 1918 av undertecknad väckt motion (45) hemställdes, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes upprätta avlönade generalkonsulat i Brittiska och Holländska Indien med förläggning till resp. Calcutta samt Batavia eller Soerabaja. Dessa generalkonsulat blevo även sedermera upprättade och med innehavare besatta. De hava också under den sedan dess gångna tiden utan tvivel visat sig fylla ett verkligt behov, och man har därför haft all anledning att antaga, att ifrågakvarande poster för framtiden skulle bibehållas, så att dess innehavare finge fortsätta och vidare utveckla sin för vårt land så gagnande verksamhet. Att Kungl. Maj:ts mening även så varit, framgår tydligt därav, att den nyutnämnde innehavaren av generalkonsulsbefattningen i Calcutta så sent som förliden sommar utsändes till sin post.

Emellertid har, som av statsverkspropositionen framgår, under tredje huvudtiteln Kungl. Maj:t sett sig nödsakad att, då alla möjligheter vid besparingar måste tillvaratagas, föreslå indragning av även generalkonsulatet i Calcutta fr. o. m. den 1 juli 1923. Så, som var att vänta med hänsyn till detta generalkonsulats givna betydelse, har detta, som hans excellens utrikesministern själv understryker, emellertid skett med mycken tvekan.

Det är givet, att det statsfinansiella läget kräver den allra största sparsamhet på alla områden, och att en sådan även är nödvändig för kungl. utrikesdepartementets del. Emellertid böra dock besparingar i första hand enligt undertecknads uppfattning under nu rådande tider först gå ut över sådana anslag, som icke äro direkt skapade för främjande av vårt lands näringsliv, ty vad som nu först och främst fordras är att på alla sätt och med alla medel både från statens och den enskildes sida söka främja produktionen och varuavsättningen, så att vi så fort sig göra låter kunna komma in i förbättrade ekonomiska förhållanden. Att en avlönad svensk generalkonsul, som med allvar och energi vill ägna sig åt sin uppgift i ett så stort land som Brittiska Indien i kommersiellt hänseende har en stor mission att fylla, och att han i sin mån där kan göra vårt land goda tjänster är ställt utom allt tvivel.

Detta har också klart och tydligt framgått vid ett inom Sveriges Allmänna Exportförenings styrelse hållet mycket talrikt besökt sammanträde, där denna fråga diskuterats, och vid vilket närvaro ledande representanter för våra stora svenska exportgrenar exempelvis trä, pappersmassa och papper, järn och stål, maskiner, metaller och metallmanufaktur, tändstickor m. m. Vid detta sammanträde uttalades nämligen enhälligt å det svenska näringslivets vägnar, att generalkonsulatet i Calcutta vore av den stora betydelse för vårt land, att det om möjligt borde bibehållas. Till belysande av Brittiska Indiens betydelse i världsekonomin närslutes Sveriges Allmänna Exportförenings årsberättelse år 1918, vari å sid. 71 och följande finnas angivna en hel del uppgifter jämte statistik, som, vad Sverige beträffar, ytterligare kompletteras å sid. 97 i samma berättelse. Härtill bör endast tilläggas, att Brittiska Indiens import av varor från Sverige under tiden 1 april—30 september 1922 hade ett värde av 5,084,946: — rupies eller i runt tal 5,746,000: — svenska kronor mot 3,445,437: — rupies samma tid året förut.

Även ur mera allmän synpunkt är det högeligen önskvärt, att vi äga en avlönad representant i Brittiska Indien, som inför dess regering och myndigheter kan företräda Sveriges intressen, när så behöves.

Den kostnad, som uppstår genom bibehållande av generalkonsulatet i Calcutta, uppgår till Kr. 45,700: — en under nu rådande konjunkturen givetvis betydande men dock överkomlig summa. Då jag emellertid, som sagt, anser, att den ifrågavarande posten är av den vikt, att den bör bibehållas, men jag samtidigt icke vill även med det ovannämnda beloppet ytterligare betunga den mycket ansträngda budgeten, får jag föreslå, att besparingar göras på något eller några andra för näringslivet icke så viktiga poster inom utrikesdepartementets stat, varvid jag dock på förhand ber att få undantaga anslaget till handelsattachéer, som redan förut undergått en synnerligen kraftig sänkning.

Utan att närmare ingå på vilka besparingar för ett dylikt behjärtansvärt ändamål särskilt kunna komma i fråga, vilket säkerligen statsutskottet under sin blivande behandling av denna motion torde kunna finna, får jag därför vördsamt hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att generalkonsulatet i Calcutta icke kommer att från den 1 juli 1923 indragas utan fortfarande bibehållas i sin nuvarande form.

Stockholm den 20 januari 1923.

Erik Nylander.